

Stimate domnule Guvernator Isărescu,

Stimați oaspeți,

Este o onoare deosebită pentru mine să iau parte la aniversarea a jumătate de secol de când România a devenit prima țară semnatară a Tratatului de la Varșovia care a aderat la Fondul Monetar Internațional și la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Doresc să felicit Banca Națională a României pentru această inițiativă excelentă și sunt bucuros să primesc această monedă aniversară în numele Constituentei olandezo-belgiene. Văd mulți prieteni aici de față: Guvernatorul Mugur Isărescu, pe care l-am întâlnit pentru prima dată în anul 1991, numeroși foști consilieri superiori care au activat în cadrul Constituentei noastre, precum Șerban Matei, Mugur Tolici, Eugen Rădulescu, Lucian Croitoru, Ion Drăgulin, George Mucibabici, dar și actualul consilier superior, Liviu Voinea. Doresc să vă mulțumesc tuturor pentru contribuția adusă la dezvoltarea Constituentei și să transmit un mesaj de încredere în economia României.

România face parte din Constituența olandeză de la bun început, fiind întotdeauna un membru apreciat al acesteia. Ne-am putea întreba de ce a ales România Constituența noastră. În perioada respectivă, în 1972, Constituența era mult mai mică, cuprinzând doar cinci țări: Olanda, Cipru, Israel, Iugoslavia și România. Aceste țări aveau în comun faptul că erau economii deschise de mici dimensiuni. Chiar și la începutul anilor '70, peste 30% din exporturile României și aproape 40% din importuri mergeau către și, respectiv, proveneau din economiile occidentale dezvoltate. După prăbușirea comunismului, aceste procente au devenit covârșitoare, iar Constituența noastră s-a mărit, numărând 16 membri și devenind cea mai extinsă Constituență europeană din cadrul FMI în ceea ce privește puterea de vot. Este însă posibil să fi găsit un alt lucru pe care îl avem în comun: în 1972 și 1973, atunci când Ajax Amsterdam, care întâmplător este echipa mea de fotbal preferată, a câștigat Cupa Campionilor Europeni, aceasta era antrenată de un român – Ștefan Kovacs.

Pe lângă fotbal, **ceea ce ne unește este faptul că împărtășim aceleași valori** legate de liberul schimb și libera circulație a capitalurilor, care au stat la baza constituirii FMI și care, împreună cu libera circulație a persoanelor, constituie fundamentul Uniunii Europene.

Am amintiri din perioada în care am colaborat cu Banca Națională a României și personal cu Guvernatorul Isărescu din 1991, atunci când eram unul dintre primii economiști ai FMI care ofereau consultanță cu privire la supravegherea și dezvoltarea operațiunilor de piață. În perioada mai recentă, am participat la câteva ediții ale Seminarului de stabilitate financiară, organizat în fiecare toamnă, la Sinaia, de BNR în cooperare cu FMI. De asemenea, am lucrat și la De Nederlandsche Bank, care oferea BNR asistență printr-un proiect de *twinning* în vederea consolidării independenței băncii centrale.

De fapt, **independența băncilor centrale reprezintă o problemă importantă în cadrul Constituentei noastre și în lumea de astăzi.** Pe de o parte, băncile centrale sunt supuse presiunilor de a depăși cerințele mandatului – prin promovarea creșterii economice și extinderea bilanțurilor pentru realizarea relaxării cantitative, fiind totodată afectate și de dominanța fiscală – îndeosebi pe piețele emergente. Pe de altă parte, mandatele băncilor centrale au fost extinse de la stabilitatea prețurilor la stabilitatea financiară – mai ales de la declanșarea crizei financiare mondiale. În aceste circumstanțe dificile, nu este suficient ca independența băncilor centrale să fie stabilită prin lege sau chiar prin intermediul tratatelor europene; aceasta trebuie realizată și menținută prin politici monetare și valutare prudente, prin îmbunătățirea supravegherii, prin politici macroprudențiale moderne și un leadership puternic. Permiteți-mi să menționez activitatea remarcabilă a Băncii Naționale a României sub conducerea domnului Guvernator Isărescu – evoluând de la statutul de beneficiar de expertiză la cel de furnizor, partajând experiența sa cu o serie de bănci centrale din regiune, îndeosebi a Republicii Moldova – care face parte, de asemenea, din Constituența noastră.

Fără îndoială, România este o poveste de succes în regiune. PIB denominat în euro a crescut în România de opt ori în ultimii 20 de ani. Dobândirea calității de membru al Uniunii Europene în anul 2007 a contribuit cu certitudine la această evoluție, iar în ceea ce privește nivelul venitului pe cap de locuitor, nu există o altă țară care să fi înregistrat un ritm de convergență mai alert în cadrul UE. De asemenea, calitatea creșterii economice s-a îmbunătățit, întrucât structura economiei a consemnat o modificare dinspre industrii poluante și producerea de bunuri cu valoare adăugată scăzută la prelucrarea de bunuri cu valoare adăugată mai ridicată și produse și servicii IT.

Economia României a făcut față cu bine multiplelor șocuri exogene manifestate recent: pandemia, războiul Rusiei în Ucraina și majorarea prețurilor energiei – demonstrând că are nu numai un mix de politici adecvat, în linii mari, ci și reziliență structurală. Drept recunoaștere a interconectării crescute a economiei românești cu sistemul financiar global, FMI a avansat recent România în categoria jurisdicțiilor de importanță sistemică pentru sistemul financiar internațional.

În toți acești ani, dezvoltarea României s-a realizat în strânsă colaborare cu instituțiile financiare internaționale, în special cu FMI. Din 1972, FMI a sprijinit România prin 13 programe de finanțare și acorduri de tip preventiv, zece dintre acestea desfășurându-se în ultimele trei decenii. Analizând ultimele trei programe succesive derulate în perioada 2009-2015, multe dintre reformele implementate au trecut testul timpului, cum ar fi eliminarea arieratelor, îmbunătățirea guvernanței întreprinderilor de stat, constituirea unui amortizor fiscal, introducerea unui sistem de analiză a cheltuielilor și a unui mecanism de stabilire a priorităților de investiții, printre multe altele. Totodată, Programul de evaluare a sectorului financiar (*Financial Sector Assessment Program*), desfășurat în 2018, a fost un reper chiar și pentru FMI – unele dintre recomandările puse în aplicare de BNR, precum introducerea unei limite privind gradul de îndatorare, fiind în prezent aplicate și în alte economii. În ceea ce privește dezvoltarea capacităților,

numai anul trecut FMI a aprobat cinci proiecte de asistență tehnică pentru Ministerul Finanțelor din România privind investițiile publice și fiscalitatea, dintre care trei au fost finalizate, iar două sunt în desfășurare.

Privind în perspectivă, **România are un potențial puternic de creștere, sub rezerva îndeplinirii a două condiții: o absorbție deplină a fondurilor europene și o consolidare fiscală treptată.** FMI evidențiază importanța reorientării către politici de stimulare a creșterii, concomitent cu menținerea ordinii la nivelul finanțelor publice. Prin urmare, Fondul recomandă ca România să urmărească o consolidare fiscală favorabilă creșterii economice, prin creșterea echității sistemului fiscal, reducerea scutirilor de impozite, lărgirea bazei de impozitare și a raportării fiscale, limitând presiunile asupra cererii agregate și asigurând, în același timp, protecția categoriilor celor mai vulnerabile. Astfel, politica fiscală ar sprijini politica monetară în combaterea inflației și ar reduce deficitul de cont curent, care reprezintă un motiv de îngrijorare.

În final, dar cu siguranță nu în ultimul rând, **aș dori, de asemenea, să felicit autoritățile române pentru sprijinul extins acordat Ucrainei,** un alt membru important al Constituentei noastre, precum și milioanele de refugiați ucraineni. România este o sursă de stabilitate și dezvoltare economică în regiune și, din această poziție, poate sprijini Ucraina și Republica Moldova în procesul lor de aderare la UE.

Permiteți-mi să închei prin a-mi exprima din nou speranța că România va continua să prospere și **că multilateralismul, care a fost benefic României, va reprezenta în continuare esența sistemului financiar internațional.**

Vă mulțumesc foarte mult!